TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2014 m. birželio 5 d.*

„Teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose — Reglamentai (EB) Nr. 40/94 ir Nr. 44/2001 — Bendrijos prekių ženklas — Reglamento (EB) Nr. 40/94 93 straipsnio 5 dalis — Tarptautinė jurisdikcija dėl teisės pažeidimų — Vietos, kur įvyko žalą sukėlęs įvykis, nustatymas — Keleto asmenų dalyvavimas vykdant tuos pačius neteisėtus veiksmus keliose valstybėse narėse“

Byloje C-360/12

dėl *Bundesgerichtshof* (Vokietija) 2012 m. birželio 28 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2012 m. liepos 31 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Coty Germany GmbH, anksčiau – *Coty Prestige Lancaster Group GmbH*,

prieš

First Note Perfumes NV

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas L. Bay Larsen, ketvirtosios kolegijos teisėjo pareigas einantis pirmininko pavaduotojas K. Lenaerts, teisėjai M. Safjan (pranešėjas), J. Malenovský ir A. Prechal,

generalinis advokatas N. Jääskinen,

posėdžio sekretorius M. Aleksejev, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2013 m. rugsėjo 19 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Coty Germany GmbH*, anksčiau – *Coty Prestige Lancaster Group GmbH*, atstovaujamos advokatų K. Schmidt-Hern ir U. Hildebrandt,

— *First Note Perfumes NV*, atstovaujamos advokato M. Dinnes,

— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos F. Wannek, J. Kemper ir T. Henze,

— Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos A. Robinson,

— Švedijos vyriausybės, atstovaujamos D. Klingele,

— Europos Komisijos, atstovaujamos F. Bulst ir M. Wilderspin,

* Proceso kalba: vokiečių.

susipažinęs su 2013 m. lapkričio 21 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1993 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 40/94 dėl Bendrijos prekių ženklo (OL L 11, 1994, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 146) 93 straipsnio 5 dalies ir 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 12, 2001, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 4 t., p. 42) 5 straipsnio 3 punkto išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp *Coty Germany GmbH* (toliau – *Coty Germany*), anksčiau – *Coty Prestige Lancaster Group GmbH*, ir *First Note Perfumes NV* (toliau – *First Note*) dėl Bendrijos prekių ženklo nurodomo pažeidimo ir Įstatymo dėl kovos su nesąžininga konkurencija (*Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb*) pažeidimo dėl to, kad vokiečių įmonininkui Belgijoje parduoti padarant pažeidimą pagaminti gaminiai, kuriuos jis vėliau perpardavė Vokietijoje.

Teisinis pagrindas

Reglamentas Nr. 40/94

3 Reglamento Nr. 40/94 15 konstatuojamojoje dalyje numatyta:

„kadangi sprendimai Bendrijos prekių ženklų pažeidimo ir galiojimo klausimais turi galioti ir aprėpti visą Bendrijos teritoriją, nes tai yra vienintelis būdas išvengti vienas kitam prieštaraujančių teismų bei [Vidaus rinkos derinimo tarnybos [prekių ženklams ir pramoniniam dizainui (toliau – VRDT)] sprendimų ir pasiekti, kad nebūtų pakenkta vieningam Bendrijos prekių ženklų pobūdžiui; kadangi visiems su Bendrijos prekių ženklais susijusiems ieškiniams taikomos [1968 m. rugsėjo 27 d.] pasirašytos Konvencijos dėl teismų sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo [OL 1972, L 299, p. 32, toliau – Briuselio konvencija] taisyklės, išskyrus atvejus, kai šis reglamentas nuo jų nukrypsta“.

4 To paties reglamento 9 straipsnio „Bendrijos prekių ženklų suteikiamos teisės“ 1 ir 3 dalyse nustatyta:

„1. Bendrijos prekių ženklas suteikia savininkui išimtines teises į jį. Savininkas turi teisę uždrausti visoms trečiosioms šalims be jo sutikimo prekybos veikloje naudoti:

a) bet kokį žymenį, tapatų Bendrijos prekių ženklui, kuriuo ženklinamos prekės ar paslaugos yra tapačios toms prekėms ar paslaugoms, kurioms Bendrijos prekių ženklas yra įregistruotas;

b) bet kokį žymenį, kai dėl savo tapatumo Bendrijos prekių ženklui ar panašumo į jį ir dėl Bendrijos prekių ženklu ir tuo žymeniu ženklinamų prekių ar paslaugų tapatumo ar panašumo yra tikimybė, kad visuomenė bus suklaidinta; tikimybė suklaidinti apima galimybę susieti žymenį su prekių ženklu;

c) bet kokį žymenį, tapatų Bendrijos prekių ženklui arba panašų į jį, kai juo žymimos prekės arba paslaugos yra nepanašios į tas, kurioms Bendrijos prekių ženklas yra įregistruotas, jeigu šis Bendrijoje turi gerą vardą ir jeigu dėl neteisėto žymens naudojimo įgyjamas nesąžiningas pranašumas arba pakenkiama Bendrijos prekių ženklo skiriamajam požymiui ar jo geram vardui.

<…>

3. Bendrijos prekių ženklo suteikiamos teisės nuo paskelbimo apie prekių ženklo įregistravimą dienos turi pirmenybę trečiųjų šalių atžvilgiu. Tačiau galima reikalauti pagrįsto dydžio kompensacijos už po Bendrijos prekių ženklo paraiškos paskelbimo dienos atliekamus veiksmus, kurie dėl paskelbimo nuo tada tampa draudžiamais. Iki paskelbimo apie registraciją teismas negali byloje priimti sprendimo nagrinėjant bylą iš esmės.“

5 Minėto reglamento 14 straipsnio 2 dalyje teigiama:

„Šis reglamentas nekliudo imtis valstybių narių įstatymų numatytų veiksmų prieš Bendrijos prekių ženklą [nekliudo remiantis valstybių narių teise pareikšti ieškinių dėl Bendrijos prekių ženklo], ypač civilinės atsakomybės ir nesąžiningos konkurencijos atvejais.“

6 Reglamento Nr. 40/94 90 straipsnis „Konvencijos dėl pripažinimo ir vykdymo taikymas“ suformuluotas taip:

„1. Jeigu šiame reglamente nenurodyta kitaip, byloms dėl Bendrijos prekių ženklų ir dėl paraiškų Bendrijos prekių ženklams, taip pat Bendrijos prekių ženklais ir nacionaliniais prekių ženklais grindžiamoms tuo pat metu ar vėlesniu laiku keliamoms byloms taikoma [Briuselio konvencija], iš dalies pakeista Konvencijomis dėl į Europos bendriją stojančių valstybių prisijungimo prie šios Konvencijos [toliau vadinamos Konvencija dėl pripažinimo ir vykdymo].

2. Bylų, susijusių su 92 straipsnyje nurodytais ieškiniais ir pretenzijomis, atveju:

a) netaikomi 2, 4 straipsniai, 5 straipsnio 1, 3, 4 bei 5 dalys ir 24 straipsnis;

<…>“

7 Minėto reglamento 91 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės šiame reglamente jiems numatytoms funkcijoms vykdyti paskiria kaip galima mažiau jų teritorijoje esančių pirmosios ir antrosios instancijų nacionalinių bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų.“

8 Pagal to paties reglamento 92 straipsnį „Teismingumas teisių pažeidimo ir galiojimo atvejais“:

„Išskirtinai Bendrijos prekių ženklų teismams teismingos:

a) visos teisių pažeidimo bylos ir, jeigu tai leidžia nacionaliniai įstatymai, gresiančio teisių į Bendrijos prekių ženklus pažeidimo bylos;

b) jeigu tai leidžia nacionaliniai įstatymai, bylos dėl pripažinimo, jog teisių pažeidimo nebuvo;

c) visos bylos, iškeltos dėl 9 straipsnio 3 dalies antrajame sakinyje nurodytų veiksmų;

d) priešieškiniai dėl Bendrijos prekių ženklo panaikinimo arba jų paskelbimo negaliojančiais 96 straipsnyje nurodytomis sąlygomis.“

9 Reglamento Nr. 40/94 93 straipsnyje „Tarptautinis teismingumas“ išdėstyta:

„1. Vadovaujantis šio reglamento nuostatomis, taip pat bet kuria pagal 90 straipsnį taikomos Konvencijos dėl jurisdikcijos ir vykdymo nuostata, 92 straipsnyje nurodytos bylos ir ieškiniai keliami tos valstybės narės, kurioje gyvena atsakovas, teismuose arba, jeigu jis negyvena nė vienoje valstybėje narėje, teismuose tos valstybės, kurioje jis turi verslo įmonę.

2. Jeigu atsakovas negyvena ir nėra įsisteigęs jokioje valstybėje narėje, tokios bylos keliamos valstybės narės, kurioje gyvena ieškovas, teismuose arba, jeigu jis negyvena nė vienoje valstybėje narėje, tos valstybės [narės], kurioje jis įsisteigęs, teismuose.

3. Jeigu nei atsakovas, nei ieškovas neturi tokios gyvenamosios vietos ar nėra taip įsisteigęs, tokios bylos nagrinėjamos valstybės narės, kurioje yra [VRDT] būstinė, teismuose.

<…>

5. 92 straipsnyje nurodytos bylos ir ieškiniai, išskyrus bylas dėl pripažinimo, kad Bendrijos prekių ženklo teisių pažeidimo nebuvo, taip pat gali būti keliamos tos valstybės narės, kurioje įvyko ar grėsė [gresia] įvykti teisių pažeidimas arba kurioje 9 straipsnio 3 dalies antrajame sakinyje numatyta prasme buvo atlikti veiksmai, teismuose.“

10 Šio reglamento 94 straipsnio „Galiojimo apimtis“ 2 dalyje nustatyta:

„Pagal šią nuostatą bylas dėl Bendrijos prekių ženklų nagrinėjančiam teismui, kurio jurisdikcija grindžiama 93 straipsnio 5 dalies reikalavimais, yra teismingi tik tie veiksmai, kurie buvo atlikti ar grėsė [gresia] būti atlikti toje valstybėje narėje, kurioje įsikūręs teismas.“

Reglamentas Nr. 44/2001

11 Iš Reglamento Nr. 44/2001 2 konstatuojamosios dalies matyti, jog juo siekiama tam, kad gerai veiktų vidaus rinka, priimti „nuostatas dėl jurisdikcijos kolizinių normų civilinėse ir komercinėse bylose suvienodinimo ir formalumų supaprastinimo, siekiant užtikrinti greitą ir paprastą teismo priimtų sprendimų valstybėse narėse, kurios privalo laikytis šio reglamento, pripažinimą ir vykdymą <...>“.

12 Šio reglamento 11, 12 ir 15 konstatuojamosiose dalyse įtvirtinta:

„(11) Jurisdikcijos taisyklės turi būti ypač nuspėjamos ir pagrįstos principu, pagal kurį jurisdikcija paprastai priklauso nuo atsakovo gyvenamosios vietos, ir šiuo pagrindu jurisdikcija turi būti visada prieinama, išskyrus keletą aiškiai nustatytų situacijų, kuriose bylinėjimosi objektas arba šalių autonomija pateisinama kaip kitokia susijusi aplinkybė. Turi būti atskirai apibrėžta juridinio [asmens] buveinė, siekiant didesnio bendrų taisyklių aiškumo ir išvengti jurisdikcijos prieštaravimų.

(12) Jurisdikcija turėtų būti nustatoma ne tik pagal atsakovo gyvenamąją vietą, bet ir pagal kitą alternatyvų jurisdikcijos pagrindą, atsižvelgiant į glaudų ryšį tarp teismo ir bylos arba siekiant padėti tinkamai vykdyti teisingumą.

<…>

(15) Siekiant harmoningai vykdyti teisingumą, reikia sumažinti vienu metu vykstančių teismo procesų galimybę ir užtikrinti, kad dviejose valstybėse narėse nebūtų priimami nesuderinami sprendimai <…>“

13 Jurisdikcijos taisyklės pateiktos minėto reglamento II skyriaus 2–31 straipsniuose.

14 Šio II skyriaus 1 skirsnyje „Bendrosios nuostatos“ esančio 2 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Pagal šį reglamentą valstybėje narėje nuolat gyvenantiems asmenims, neatsižvelgiant į jų pilietybę, bylos turi būti keliamos tos valstybės narės teismuose.“

15 Reglamento Nr. 44/2001 to paties skirsnio 3 straipsnio 1 dalyje išdėstyta:

„Valstybėje narėje nuolat gyvenantiems asmenims bylos gali būti keliamos kitos valstybės narės teismuose tik pagal šio skyriaus 2–7 skirsniuose nustatytas taisykles.“

16 Minėto reglamento II skyriaus 2 skirsnyje „Speciali jurisdikcija“ esančio 5 straipsnio 3 punkte nustatyta:

„Valstybėje narėje nuolat gyvenančiam asmeniui kitoje valstybėje narėje byla dėl:

<…>

3) civilinės teisės pažeidimų, delikto arba kvazidelikto gali būti iškelta vietos, kurioje įvyko žalą sukėlęs įvykis ar jis gali įvykti, teismuose“.

17 To paties reglamento 68 straipsnio 2 dalyje nurodyta:

„Kadangi šis reglamentas pakeičia valstybių narių sudarytą Briuselio konvenciją, bet kuri nuoroda į šią konvenciją laikoma nuoroda į šį reglamentą.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

18 Iš nutarties pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad Maince (Vokietija) įsisteigusi *Coty Germany* gamina ir platina parfumerijos ir kosmetikos gaminius. Jai priklauso erdvinis (juodos ir baltos spalvų) flakoną vaizduojantis Bendrijos prekių ženklas, įregistruotas Nr. 003788767 parfumerijos prekėms.

19 *Coty Germany* prekiauja moteriškais kvepalais „Davidoff Cool Water Woman“, supilstytais į spalvotus flakonus, kurie atvaizduoja minėtą Bendrijos prekių ženklą, su užrašais.

20 *Oelegem* (Belgija) įsisteigusi bendrovė *First Note* verčiasi didmenine kvepalų prekyba. 2007 m. sausio mėn. ji Stefan P. Warenhandel (toliau – Stefan P.), kurio prekybos įmonė įsteigta Vokietijoje, pardavė kvepalų „Blue Safe for Women“. Iš nutarties pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad gaminiai jam buvo pristatyti *First Note* Belgijoje, o vėliau jis juos perpardavė Vokietijos teritorijoje.

21 Nusprendusi, kad *First Note* atliekamas kvepalų platinimas flakonais, kurie analogiški pavaizduotajam minėtame prekių ženkle, yra prekių ženklo pažeidimas, neteisėta lyginamoji reklama ir nesąžininga imitacija, *Coty Germany* pareiškė *First Note* ieškinį.

22 Šį ieškinį atmetė tiek pirmosios, tiek apeliacinės instancijų teismai. Apeliacinio teismo priimtame sprendime padaryta išvada, kad Vokietijos teismai neturi tarptautinės jurisdikcijos. *Coty Germany* pateikė kasacinį skundą *Bundesgerichtshof*. Grįsdama savo skundą ji remiasi Bendrijos prekių ženklu Nr. 003788767 ir tuo, kad Įstatyme dėl kovos su nesąžininga konkurencija tokia komercinė praktika draudžiama; be to, jeigu nebūtų galima pareikšti kelių reikalavimų, papildomai ji remiasi, pirma, Bendrijos prekių ženklu ir, antra, Vokietijos įstatymu dėl kovos su nesąžininga konkurencija.

23 Šiomis aplinkybėmis *Bundesgerichtshof* nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar Reglamento <...> Nr. 40/94 93 straipsnio 5 dalis turi būti aiškinama taip, kad teisių pažeidimas, kaip jis suprantamas pagal [minėtą nuostatą], laikomas įvykdytu valstybėje narėje (valstybė A), jei atliekant veiksmus kitoje valstybėje narėje (valstybė B) dalyvaujama vykdant pažeidimą pirmojoje valstybėje narėje (valstybė A)?

2. Ar Reglamento <…> Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punktą reikia aiškinti taip, kad žalą sukėlęs įvykis laikomas įvykdytu vienoje valstybėje narėje (valstybė narė A), jei pažeidimas, kuris yra bylos dalykas ar ieškinio reikalavimų pagrindas, padarytas kitoje valstybėje narėje (valstybė narė B) ir pasireiškė dalyvavimu darant teisės pažeidimą (pagrindinėje veikoje) pirmojoje valstybėje narėje (valstybė narė A)?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

24 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar Reglamento Nr. 40/94 93 straipsnio 5 dalyje esantį žodžių junginį „valstyb[ė] nar[ė], kurioje įvyko <...> teisių pažeidimas“ reikia aiškinti taip, kad kai valstybės narės teritorijoje parduodamas ir tiekiamas darant pažeidimą pagamintas gaminys, o jį įsigijęs asmuo vėliau perparduoda kitos valstybės narės teritorijoje, pastarosios valstybės teismai pagal šią nuostatą turi jurisdikciją nagrinėti pradiniam pardavėjui, kuris pats neveikė valstybėje narėje, į kurios teismą buvo kreiptasi, pareikštą ieškinį dėl teisių pažeidimo.

25 Kaip matyti iš nutarties pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, nacionaliniam teismui kyla klausimas, ar Reglamento Nr. 40/94 93 straipsnio 5 dalyje esantis žodžių junginys „valstyb[ė] nar[ė], kurioje įvyko <...> teisių pažeidimas“ turi būti aiškinamas analogiškai Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punkte įtvirtintai sąvokai „vieta, kurioje įvyko žalą sukėlęs įvykis“.

26 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, jog, nepaisant principo, kad ieškiniams dėl Bendrijos prekių ženklo taikomas Reglamentas Nr. 44/2001, tam tikros šio reglamento nuostatos pagal Reglamento Nr. 40/94 90 straipsnio 2 dalį netaikomos byloms, pradėtoms remiantis pastarojo reglamento 92 straipsnyje nurodytais ieškiniais ir pretenzijomis.

27 Atsižvelgiant į šią išimtį, Reglamento Nr. 40/94 91 straipsnio 1 dalyje numatyta Bendrijos prekių ženklų teismų jurisdikcija nagrinėti jo 92 straipsnyje nurodytus ieškinius ir pretenzijas matyti iš tame pačiame reglamente nustatytų taisyklių, kurios, kaip nurodė generalinis advokatas savo išvados 36 punkte, yra *lex specialis*, palyginti su Reglamente Nr. 44/2001 numatytomis taisyklėmis.

28 Konkrečiau kalbant, atsižvelgiant į Reglamento Nr. 40/94 90 straipsnio 2 dalies ir 92 straipsnio nuostatas, aiškiai matyti, kad ieškiniams dėl Bendrijos prekių ženklo pažeidimo netaikoma Briuselio konvencijos 5 straipsnio 3 dalis, kurią atitinka Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punktas.

29 Šiuo atžvilgiu reikia nurodyti, kad Reglamento Nr. 40/94 93 straipsnyje numatyti keli tarptautinės jurisdikcijos pagrindai.

30 Reglamento Nr. 40/94 93 straipsnio 5 dalyje konkrečiai nustatyta valstybės narės, kurioje įvyko ar gresia įvykti teisių pažeidimas, jurisdikcija.

31 Kalbant apie šio 93 straipsnio 5 dalies aiškinimą, atsižvelgiant į tai, kas nurodyta šio sprendimo 27 ir 28 punktuose, pažymėtina, kad šioje nuostatoje esanti sąvoka „valstybės narės, kurioje įvyko ar grėsė [gresia] įvykti teisių pažeidimas“ turi būti aiškinama autonomiškai ir nepriklausomai nuo Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punkte numatytos sąvokos „vieta, kurioje įvyko žalą sukėlęs įvykis ar jis gali įvykti“.

32 Todėl sąsajos veiksnių dvilypumu, t. y. vieta, kur įvyko žalą sukėlęs įvykis, ir vieta, kur žala atsirado, numatytu su Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punktu susijusioje Teisingumo Teismo praktikoje (žr. Sprendimo *Bier*, 21/76, EU:C:1976:166, 19 punktą ir galiausiai Sprendimo *Kainz*, C-45/13, EU:C:2014:7, 23 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką), negalima automatiškai remtis aiškinant Reglamento Nr. 40/94 93 straipsnio 5 dalyje esančią sąvoką „valstyb[ė] nar[ė], kurioje įvyko ar grėsė [gresia] įvykti teisių pažeidimas“.

33 Siekiant nustatyti, ar pastarąją sąvoką aiškinant autonomiškai vis dėlto būtų galima pripažinti tokį sąsajos veiksnių dvilypumą, pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką reikia atsižvelgti ne tik į minėtos nuostatos formuluotę, bet ir į jos kontekstą ir tikslus.

34 Dėl Reglamento Nr. 40/94 93 straipsnio 5 dalies formuluotės reikia nurodyti, kad sąvoka „valstyb[ė] nar[ė], kurioje įvyko <...> teisių pažeidimas“ suponuoja, kaip pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 31 punkte, kad šis sąsajos veiksnys susijęs su šį teisių pažeidimą padariusio asmens aktyviais veiksmais. Todėl šioje nuostatoje numatytas sąsajos veiksnys reiškia valstybę narę, kurios teritorijoje įvyko nurodytą pažeidimą sukėlęs įvykis arba jis gresia įvykti, o ne valstybę narę, kurios teritorijoje kilo minėto teisių pažeidimo pasekmių.

35 Taip pat reikia pažymėti, kad pagal minėto 93 straipsnio 5 dalį teismo jurisdikcija, pagrįsta vieta, kurioje kilo nurodyto pažeidimo pasekmių, prieštarautų šio reglamento 94 straipsnio 2 daliai, kurioje Bendrijos prekių ženklų teismų jurisdikcija apribojama, jai priskiriant tik pažeidimus, kurie padaryti ar gresia būti padaryti valstybėje narėje, kurios teritorijoje yra teismas, į kurį kreiptasi.

36 Be to, kaip generalinis advokatas nurodė savo išvados 28 ir 29 punktuose, tiek Reglamento Nr. 40/94 atsiradimo istorija, tiek su tuo susijusios aplinkybės patvirtina Sąjungos teisės aktų leidėjo valią nukrypti nuo Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punkte numatytos taisyklės, be kita ko, atsižvelgiant į šios jurisdikcijos taisyklės trūkumus sprendžiant konkrečias Bendrijos prekių ženklo pažeidimų problemas.

37 Todėl jurisdikcija pagal Reglamento Nr. 40/94 93 straipsnio 5 dalį gali būti pripažinta tik tos valstybės narės Bendrijos prekių ženklų teismams, kurios teritorijoje atsakovas atliko nurodytus neteisėtus veiksmus.

38 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 40/94 93 straipsnio 5 dalyje esančią sąvoką „valstyb[ė] nar[ė], kurioje įvyko <...> teisių pažeidimas“ reikia aiškinti taip: kai valstybės narės teritorijoje parduodamas ir tiekiamas darant pažeidimą pagamintas gaminys, o jį įsigijęs asmuo vėliau perparduoda kitos valstybės narės teritorijoje, pagal šią nuostatą negalima nustatyti, kad teismas turi jurisdikciją nagrinėti pradiniam pardavėjui, kuris pats neveikė valstybėje narėje, į kurios teismą buvo kreiptasi, pareikštą ieškinį dėl teisių pažeidimo.

Dėl antrojo klausimo

39 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punktą reikia aiškinti taip, kad teigiant, jog Bendrijos prekių ženklo apsaugotas žymuo buvo naudotas neteisėtoje lyginamojoje reklamoje ar nesąžiningai imituotas, kai tai draudžiama pagal valstybės narės, į kurios teismą buvo kreiptasi, įstatymą dėl kovos su nesąžininga konkurencija, remiantis šia nuostata galima nustatyti teismo jurisdikciją nagrinėti minėtu

nacionaliniu įstatymu pagrįstą ieškinį dėl atsakomybės, pareikštą vienam iš kitoje valstybėje narėje įsisteigusių preziumuojamų pažeidėjų, kuris, kaip tvirtinama, pastarojoje valstybėje padarė nurodytą pažeidimą.

40 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, jog Reglamento Nr. 40/94 14 straipsnio 2 dalyje aiškiai nustatyta, kad remiantis valstybių narių teise galima pareikšti ieškinius dėl Bendrijos prekių ženklo, ypač civilinės atsakomybės ir nesąžiningos konkurencijos atvejais.

41 Šie ieškiniai nepatenka į Bendrijos prekių ženklų teismų jurisdikciją. Taigi, Reglamentu Nr. 40/94 nereglamentuojama jurisdikcija nagrinėti tokius ieškinius. Todėl jurisdikciją, kas turi nagrinėti nacionaliniu įstatymu dėl kovos su nesąžininga konkurencija pagrįstus ieškinius, reikia nustatyti remiantis Reglamento Nr. 44/2001 nuostatomis.

42 Vadinasi, kalbant apie nacionalinio įstatymo dėl kovos su nesąžininga konkurencija pažeidimu pagrįstą prašymą, siekiant nustatyti, ar teismas, į kurį kreiptasi, turi jurisdikciją, reikia taikyti Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punktą.

43 Kiek tai susiję su Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punkto aiškinimu, pirmiausia reikia nurodyti, kad šio reglamento nuostatos turi būti aiškinamos autonomiškai, atsižvelgiant į jo sistemą ir tikslus (Sprendimo *Melzer*, C-228/11, EU:C:2013:305, 22 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

44 Tik remiantis nuostata, leidžiančia nukrypti nuo Reglamento Nr. 44/2001 2 straipsnio 1 dalyje nustatyto pagrindinio principo, pagal kurį jurisdikcija priskiriama valstybės narės, kurios teritorijoje atsakovas turi gyvenamąją vietą, teismui, šio reglamento II skyriaus 2 skirsnyje numatyti tam tikri specialiosios jurisdikcijos priskyrimo atvejai, tarp kurių yra ir nustatytasis minėto reglamento 5 straipsnio 3 punkte (Sprendimo *Melzer*, EU:C:2013:305, 23 punktas).

45 Kadangi vietos, kurioje įvyko žalą sukėlęs įvykis ar jis gali įvykti, teismo jurisdikcija grindžiama specialiosios jurisdikcijos taisykle, ji turi būti aiškinama siaurai, ir neleidžiama įtraukti daugiau atvejų, nei aiškiai numatyta minėtame reglamente (Sprendimo *Melzer*, EU:C:2013:305, 24 punktas).

46 Be to, reikia pažymėti, kad Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punkte esanti formuluotė „vieta, kurioje įvyko žalą sukėlęs įvykis ar jis gali įvykti“ reiškia ir vietą, kurioje žala atsirado, ir vietą, kurioje atsirado žalą lėmusi aplinkybė, todėl ieškinys atsakovui ieškovo nuožiūra gali būti pareikštas vienos iš šių dviejų vietų teisme (Sprendimo *Melzer*, EU:C:2013:305, 25 punktas).

47 Šiuo klausimu nusistovėjusioje teismo praktikoje nustatyta, kad jurisdikcijos taisyklė, numatyta Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punkte, pagrįsta ypač glaudžia sąsaja tarp ginčo ir vietos, kurioje įvyko žalą sukėlęs įvykis arba jis gali įvykti, teismų, o tai pateisina jurisdikcijos priskyrimą pastariesiems dėl gero teisingumo administravimo ir veiksmingo proceso organizavimo priežasčių (Sprendimo *Melzer*, EU:C:2013:305, 26 punktas).

48 Kadangi nustačius vieną iš sąsajos veiksnių, pripažintų šio sprendimo 46 punkte nurodytoje teismo praktikoje, galima pagrįsti teismo, kuris objektyviai gali geriausiai įvertinti, ar įvykdytos asmens, kuriam iškelta byla, atsakomybę pagrindžiančios sąlygos, jurisdikciją, tai reiškia, kad tinkama kreiptis tik į teismą, kurio veiklos teritorijoje yra reikšmingas sąsajos veiksnys (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Folien Fischer ir Fofitec*, C-133/11, EU:C:2012:664, 52 punktą ir Sprendimo *Melzer*, EU:C:2013:305, 28 punktą).

49 Dėl vietos, kurioje atsirado žalą lėmusi aplinkybė, iš nutarties pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą matyti, jog preziumuojama, kad nurodytas žalą sukėlęs įvykis kilo dėl keleto asmenų, o *First Note*, vienintelė atsakovė pagrindinėje byloje, veikė tik Belgijoje, taigi ne teismo, kuriame jai iškelta byla, veiklos teritorijoje.

50 Tačiau, kaip Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, tuo atveju, kai tik vienam iš kelių preziumuojamų nurodytos žalos sukėlėjų byla iškelta teisme, kurio veiklos teritorijoje jis neveikė, negalima laikyti, kad žalą lėmusi aplinkybė atsirado šio teismo veiklos teritorijoje, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punktą (žr. Sprendimo *Melzer*, EU:C:2013:305, 40 punktą).

51 Todėl pagal minėto reglamento 5 straipsnio 3 punktą neleidžiama pagal žalą lėmusios aplinkybės vietą nustatyti, ar teismas turi jurisdikciją nagrinėti valstybės narės, į kurios teismą buvo kreiptasi, įstatymu dėl kovos su nesąžininga konkurencija pagrįstą ieškinį dėl atsakomybės, pareikštą vienam iš preziumuojamų žalos sukėlėjų, kuris neveikė teismo, į kurį kreiptasi, veiklos teritorijoje (žr. minėto Sprendimo *Melzer*, EU:C:2013:305, 41 punktą).

52 Vis dėlto, priešingai nei byloje, kurioje priimtas Sprendimas *Melzer* (EU:C:2013:305), pagrindinėje byloje prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prašė išaiškinti minėto reglamento 5 straipsnio 3 punktą siekdamas ne vien nustatyti Vokietijos teismų jurisdikciją pagal nurodytą žalą lėmusios aplinkybės vietą.

53 Todėl taip pat reikia išnagrinėti, ar tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė pagrindinėje byloje, kai keletas preziumuojamų žalos sukėlėjų veikė skirtingose valstybėse narėse, Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punktas leidžia, remiantis žalos atsiradimo vieta, nustatyti valstybės narės teismų jurisdikciją nagrinėti tos pačios valstybės narės, į kurios teismą buvo kreiptasi, įstatymu dėl kovos su nesąžininga konkurencija pagrįstą ieškinį dėl atsakomybės, pareikštą vienam iš preziumuojamų žalos sukėlėjų, kuris neveikė teismo, į kurį kreiptasi, veiklos teritorijoje.

54 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką žalos atsiradimo vieta yra ta, kur įvyko žalą sukėlęs įvykis, dėl kurio gali kilti deliktinė arba kvazideliktinė atsakomybė (žr. Sprendimo *Zuid-Chemie*, C-189/08, EU:C:2009:475, 26 punktą).

55 Dėl žalos, atsiradusios dėl intelektinės ir komercinės nuosavybės teisės pažeidimo, Teisingumo Teismas paaiškino, kad rizika, jog žala atsiras tam tikroje konkrečioje valstybėje narėje, siejama su sąlyga, jog teisė, kuri, teigiama, buvo pažeista, turi būti saugoma šioje valstybėje narėje (žr. Sprendimo *Wintersteiger*, C-523/10, EU:C:2012:220, 25 punktą ir Sprendimo *Pinckney*, C-170/12, EU:C:2013:635, 33 punktą).

56 Šis reikalavimas taikytinas atvejams, kai kyla ginčas dėl tokios teisės apsaugos pagal nacionalinį įstatymą dėl kovos su nesąžininga konkurencija.

57 Taigi laikytina, kad tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė pagrindinėje byloje, su minėto įstatymo pažeidimu susijęs ginčas gali būti nagrinėjamas Vokietijos teismuose, jeigu dėl kitoje valstybėje narėje padarytų veiksmų atsirado žala ar kilo grėsmė, jog ji atsiras teismo, į kurį kreiptasi, veiklos teritorijoje.

58 Šiuo atžvilgiu teismas, į kurį kreiptasi, atsižvelgdamas į turimą informaciją, turi patikrinti, kaip, Belgijos teritorijoje pardavus „Blue Safe for Women“ kvepalus Stefan P., galėjo būti pažeistos Vokietijos įstatymo dėl kovos su nesąžininga konkurencija nuostatos ir dėl šios priežasties atsirasti žala šio teismo veiklos teritorijoje.

59 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punktą reikia aiškinti taip: teigiant, jog Bendrijos prekių ženklo apsaugotas žymuo buvo naudotas neteisėtoje lyginamojoje reklamoje ar nesąžiningai imituotas, kai tai draudžiama pagal valstybės narės, į kurios teismą buvo kreiptasi, įstatymą dėl kovos su nesąžininga konkurencija, pagal šią nuostatą negalima nustatyti, remiantis su šio įstatymo pažeidimu susijusią žalą lėmusios aplinkybės vieta, šios valstybės narės teismo jurisdikcijos, kai vienas iš preziumuojamų pažeidėjų, kuriam minėtoje valstybėje iškelta byla, pats toje valstybėje neatliko veiksmų. Atvirkščiai, tokiu atveju pagal šią nuostatą, remiantis žalos atsiradimo vieta, galima nustatyti jurisdikciją nagrinėti minėtu

nacionaliniu įstatymu pagrįstą ieškinį dėl atsakomybės, pareikštą kitoje valstybėje narėje įsisteigusiam asmeniui, kuris, kaip teigiama, pastarojoje valstybėje atliko veiksmus, dėl kurių atsirado žala ar kilo grėsmė jai atsirasti teismo, į kurį kreiptasi, veiklos teritorijoje.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

60 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1. **1993 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 40/94 dėl Bendrijos prekių ženklo 93 straipsnio 5 dalyje esančią sąvoką „valstyb[ė] nar[ė], kurioje įvyko <...> teisių pažeidimas“ reikia aiškinti taip: kai valstybės narės teritorijoje parduodamas ir tiekiamas darant pažeidimą pagamintas gaminys, o jį įsigijęs asmuo vėliau perparduoda kitos valstybės narės teritorijoje, pagal šią nuostatą negalima nustatyti, kad teismas turi jurisdikciją nagrinėti pradiniam pardavėjui, kuris pats neveikė valstybėje narėje, į kurios teismą buvo kreiptasi, pareikštą ieškinį dėl pažeidimo.**

2. **2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo 5 straipsnio 3 punktą reikia aiškinti taip: teigiant, jog Bendrijos prekių ženklo apsaugotas žymuo buvo naudotas neteisėtoje lyginamojoje reklamoje ar nesąžiningai imituotas, kai tai draudžiama pagal valstybės narės, į kurios teismą buvo kreiptasi, įstatymą dėl kovos su nesąžininga konkurencija (*Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb*), pagal šią nuostatą negalima nustatyti, remiantis su šio įstatymo pažeidimu susijusią žalą lėmusios aplinkybės vieta, šios valstybės narės teismo jurisdikcijos, kai vienas iš preziumuojamų pažeidėjų, kuriam minėtoje valstybėje iškelta byla, pats toje valstybėje neatliko veiksmų. Atvirkščiai, tokiu atveju pagal šią nuostatą, remiantis žalos atsiradimo vieta, galima nustatyti jurisdikciją nagrinėti minėtu nacionaliniu įstatymu pagrįstą ieškinį dėl atsakomybės, pareikštą kitoje valstybėje narėje įsisteigusiam asmeniui, kuris, kaip teigiama, pastarojoje valstybėje atliko veiksmus, dėl kurių atsirado žala ar kilo grėsmė jai atsirasti teismo, į kurį kreiptasi, veiklos teritorijoje.**

Parašai.